

Skatteministeriet

9. februar 2024
J.nr. 2023 - 7663

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 423 af 2. oktober 2023 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Nick Zimmermann (DF).

Jeppe Bruus

/ Matilde Roi Fischer

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvad provenuvirkning og øvrige konsekvenser vil være, hvis afgifterne på nydelsesmidler – dog med undtagelse af tobak – sænkes til EU's minimumssatser, der er gældende for øl, vin og spiritus, som er EU-harmoniserede afgifter på nydelsesmidler?

Svar

Ændringer af afgifterne på nydelsesmidler vil typisk have en række afledte konsekvenser. Herunder konsekvenser for arbejdsudbuddet, for dansk og udenlandsk grænsehandel og for salg og forbrug af afgiftsvarer. I det omfang at der er tale om varer, hvor forbruget er forbundet med eksterne omkostninger eller skadevirkninger, herunder fx offentlige sundhedsudgifter til behandling af følgesygdomme som følge af forbrug af alkohol eller tobak, kan lave eller ingen afgifter medføre et samfundsøkonomisk tab som følge af de afledte negative konsekvenser for folkesundheden.

Det er lagt til grund for svaret, at der spørges til afgifterne på øl, vin og spiritus, som er EU-harmoniserede afgifter på nydelsesmidler. Afgifterne på chokolade, konsumis og kaffe samt nikotinholdige væsker og nikotinprodukter er nationale afgifter på nydelsesmidler og er derfor ikke omfattet af EU's minimumssatser. Derudover er det lagt til grund, at der foruden provenuvirkning også spørges til virkning på danskernes grænsehandel af de pågældende varer.

Ølafgiften i Danmark udgør 48,74 kr. pr. liter ren alkohol. EU's minimumsafgiftssats for øl er 1,87 EUR pr. liter ren alkohol svarende til ca. 13,91 kr.¹ En nedsættelse af ølafgiften til EU's minimumssats skønnes at indebære et varigt mindreprovenu på ca. 500 mio. kr. (2024-niveau) efter tilbageløb og adfærd, jf. tabel 1. Afgiftsnedsættelsen skønnes at mindske danskernes grænsehandel med øl med ca. 150 mio. kr., ligesom udlændinges grænsehandel i Danmark øges.

Udenlandsk producerede varer som fx vin må ifølge EU-traktaten ikke diskrimineres til fordel for indenlandsk producerede varer. Danmark anses for at være fortrinsvis ølproducerende og vinimporterende. En isoleret nedsættelse af ølafgiften kan således være i strid med EU-retten.

Vinafgiften i Danmark udgør 11,26 kr. pr. liter (for bordvin med 6-15 pct. alkohol). EU's minimumsafgiftssats for vin er 0 kr., svarende til en afskaffelse af afgiften. En nedsættelse af vinafgiften til EU's minimumssats skønnes at indebære et varigt mindreprovenu på ca. 1.300 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd. En nedsættelse af vinafgiften til EU's minimumssats skønnes at mindske danskernes grænsehandel med vin med ca. 525 mio. kr., ligesom udlændinges grænsehandel i Danmark øges.

Spiritusafgiften i Danmark udgør 150 kr. pr. liter ren alkohol. For de EU-lande, hvor afgiftssatsen for spiritus er over 10 EUR pr. liter ren alkohol, må afgiftssatsen ikke sænkes

¹ Der er omregnet til danske kroner med en kurs på 7,44 DKK pr. EUR.

til under 10 EUR, hvilket svarer til ca. 74,4 kr. pr. liter ren alkohol. I Danmarks tilfælde er EU's minimumssats for spiritus således ca. 74,4 kr. pr. liter ren alkohol. En nedsættelse af spiritusafgiften til EU's minimumssats skønnes at indebære et varigt mindreprovenu på ca. 400 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd. En nedsættelse af spiritusafgiften til EU's minimumssats skønnes at mindske danskernes grænsehandel med spiritus med ca. 325 mio. kr., ligesom udlændinges grænsehandel i Danmark øges.

Tabel 1. Varige provenuvirkninger ved nedsættelse af afgifterne på øl, vin og spiritus til EU's minimumssatser

Mio. kr. (2024-niveau)	Øl	Vin	Spiritus
Umiddelbart provenu	-550	-1.525	-625
Provenu efter tilbageløb	-550	-1.500	-650
Provenu efter tilbageløb og adfærd	-500	-1.300	-400

Anm.: Afrundet til nærmeste 25 mio. kr. Det er forudsat, at afgiftsændringen træder i kraft den 1. januar 2025. Forudsætningerne i Skatteøkonomisk Redegørelse 2023 er lagt til grund for beregningerne af ændringen i grænsehandlen. For vinafgiften forudsættes en selvfinansieringsgrad for ændringer i arbejdsudbuddet på ca. 5 pct., mens der for øl- og spiritusafgiften forudsættes en selvfinansieringsgrad for ændringer i arbejdsudbuddet på lige over 0 pct. Det er beregningsteknisk forudsat, at afgiftsgrundlaget vokser med nominelt BNP efter 2030, hvilket indebærer en indeksering af afgiften.

Der bemærkes, at der er betydelig usikkerhed forbundet med at skønne over konsekvenserne ved store afgiftsændringer, som der her er spurgt til.